

Nota Kwaliteit
Openbare Ruimte
Amersfoort

Nota Kwaliteit Openbare Ruimte

MATERIALENBOEK

COLOFON

Gemeente Amersfoort

Dit boek is opgesteld door:

A.G. Bijlholt
H.L. Hibma
SOB - RPV - RBO

Februari 2007

INLEIDING	5	TOEPASSING	161
MATERIALENLIJST	7		
VERHARDING		9	
VERLICHTING		29	
BANKEN		71	
PALEN		83	
AFVALBAKKEN		95	
RECLAME		105	
BOOMBENODIGDHEDEN		117	
HEKKEN		127	
FIETSKLEM		139	
BORDEN		145	
BEPLANTING		157	

WAAROM DIT MATERIALENBOEK?

De Nota Kwaliteit Openbare Ruimte geeft aan welke bestaande of nieuwe kwaliteiten worden nagestreefd door de gemeente door middel van inrichting en beheer.

Kwaliteit van de openbare ruimte betreft een groot aantal aspecten, die gegroepeerd kunnen worden onder de termen *functie, beeld en betrokkenheid*.

De keuze van de toe te passen inrichtingsmaterialen heeft invloed op de functionele aspecten, en op de beeldaspecten. Keuzes worden doorgaans primair gebaseerd op functionele aspecten. Maar in heel veel gevallen is er een wijde range van keuzemogelijkheden, die in functioneel-technisch opzicht en qua kosten min of meer gelijkwaardig zijn. Dan zullen de beeldkenmerken doorslaggevend voor de keuze zijn. Er zijn in de openbare ruimte ook heel

veel situaties waar functionaliteit en kostenaspect niet voorop staat: soms wordt een keuze primair bepaald door beeldkenmerken. (Bijvoorbeeld geldt dit bij de gekozen verlichtings-armaturen in de binnenstad). In het algemeen is dit het geval waar een inrichtingsniveau "Hoog" wordt geambieerd.

De gekozen inrichtingsmaterialen zijn in belangrijke mate bepalend voor de herkenbaarheid en sfeer van een stadsdeel. Daarom moet daar weloverwogen mee worden omgegaan. We willen niet overal hetzelfde, we willen ook niet overal wat anders.

En: vanuit bedrijfsmatige en beheertechnische optiek is een beperking van de verscheidenheid ook wenselijk.

Om al deze redenen hebben we dit boek samengesteld: hierin staan de algemene keuzes die gemaakt zijn voor materialen in de openbare ruimte.

Het boek moet dienen om bij vervanging en nieuwe aanleg gemakkelijk

na te kunnen gaan welke materialen en modellen toegepast moeten worden in de specifieke situatie.

Het is niet mogelijk om alle situaties in de hele stad met dit boek te behandelen. Er kunnen dus nog vragen blijven over de toepassingen in bijzondere situaties. Het is de bedoeling verscheidenheid aan oplossingen, modellen en materialen zo veel mogelijk te beperken. Daarom is het doorgaans het beste om goed te kijken in de concrete omgeving: hoe is het hier in het algemeen opgelost en vormgegeven? En wat geeft dit materialenboek hiervoor als standaardinvulling aan? "Nieuwe" oplossingen vragen in principe een interdisciplinair overleg: past dit in die omgeving, versterkt dit de karakteristiek van de plek?

Het streven is, dat de wildgroei aan modellen, kleuren en toepassingen beperkt wordt.

Dat wil niet zeggen dat de hier gepresenteerde lijst de toepassing van andere materialen en modellen uitsluit. Voor bijzondere situaties zal het altijd

mogelijk moeten zijn om bijzondere keuzes en bijzondere oplossingen te introduceren. Maar dan moet de bijzonderheid van de situatie evident zijn, en de specifieke keuzes moeten een duidelijke meerwaarde bieden door het onderscheid met de niet-bijzondere (gewone) omgeving, en doordat het aansluit op of vorm geeft aan de specifieke kwaliteit van de plek. Dan gaat het om een specifieke ontwerp(-keuze)-opgave, waarvoor afstemming tussen de verschillende disciplines van gebruik, ontwerp en beheer nodig is.

Zo is dit boek een werkdokument, dat niet in de plaats komt van de afspraken over (interdisciplinaire) samenwerking, maar dat in aanvulling daarop richting wil geven aan het "alledaagse" werk.

De materialenlijst geeft een beschrijving van de te gebruiken materialen in Amersfoort.

VERHARDING

VERLICHTING

BANKEN

PALEN

AFVALBAKKEN

RECLAME

BOOMBENODIGDHEDEN

HEKKEN

FIETSKLEM

BORDEN

BEPLANTING

MATERIALENLIJST

VERHARDING

ASFALT 1

Type
asfalt

Kleur
zwart

Materiaal
porfier van Quenast

Toepassing
wegen

buitengebied: Slijtlaag 8/11 nagestrooid met 2/6 steenslag porfier van Quenast.

Voetpaden Bergkwartier: slijtlaag parelgrind nom. gradering 2/6

ASFALT 2

Type
asfalt

Kleur
rood

Materiaal
toeslagmateriaal Tillred
eventueel Cloburn Red

Toepassing
fietspaden

ASFALT 3

Type

asfalt slijtlaag Amersfoorts mengsel

Kleur

geel/wit/grijs

Materiaal

driekwart graniet geel 2/5,
kwart deel glanskies 2/5 (zwart)

Toepassing

middengeleiders
stadsring

KLINKERS 1

Type

klinkers
waalformaat (soms ook dikformaat)

Kleur

bijna altijd Novoton of rood (Fiona)

Materiaal

gebakken stenen

Toepassing

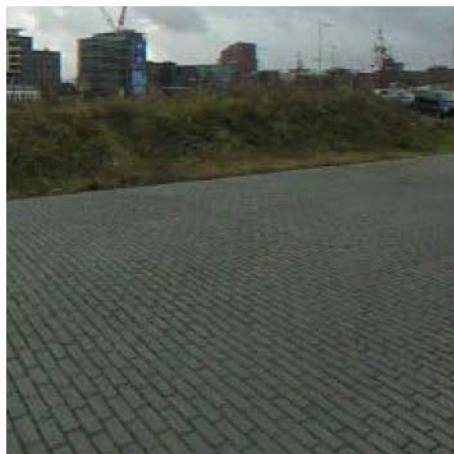
Binnenstad (bij voorkeur waalformaat)

haven en bijzondere plekken

Lingeformaat: Puntenburg

KLINKERS 2

Type

betonstraatstenen
keiformaat

Kleur

diverse kleuren

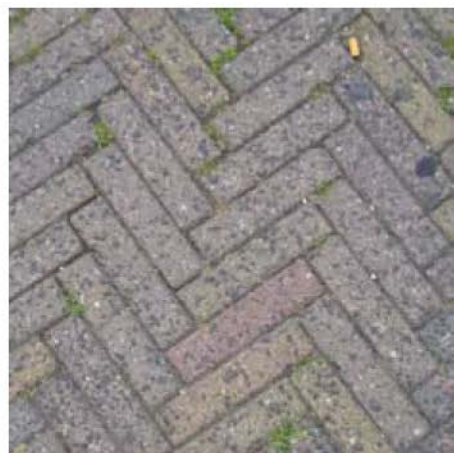
Materiaal

beton

Toepassing

overal

CSG Noord (Eemformaat)

KLINKERS 3

Type
dubbelklinkers

Kleur
rood

zalm: op binnenzijde stadsring en
waar nodig op de Berg in beschermd
stadsgezicht

Materiaal
beton

Toepassing
fietspaden

BANDEN

Type

opsluit- en trottoirbanden
divers: min. 100 x 200 mm.
13/15 en 18/20

Kleur

standaard in grijs

Materiaal

beton

Toepassing

overall

Binnenstad (kleur hardsteen)

schuine band
bij fietspaden en parkeren op
trottoirniveau

TEGELS 1

Type

Tegels

300 x 300 x 45 mm (soms tot 80 mm)
bij inritten (particulier): min. 60 mm

210 x 210 bij inritten/straten door
voetpad heen

Kleur

grijs

Materiaal

beton

Toepassing

voetpaden

TEGELS 2

Type

geleidelijn, gids- en noppentegels

Kleur

wit

Materiaal

beton geen rubber

Toepassing

in de hele stad,
de nota "Voetpaden voor iedereen"
wordt richtinggevend.

VERLICHTING

ARMATUUR 1

Type

Industria

le clip

7,5 meter kruismast

Kleur

grijs verzinkt

Materiaal

aluminium

Toepassing

Binnenring Zuid

Emmalaan Wilhelminalaan

Ringweg Randenbroek

'Hoofdstructuurwegen' Amersfoort

Zuid

ARMATUUR 2

Type

model CSG
Hellux NRS 115

Kleur

RAL 9006 grijs

Materiaal

aluminium

Toepassing

stadsring
Flierbeeksingel
Molenstraat centrum
Asch van Wijkstraat
CSG noord en zuid

ARMATUUR 3

Type

7,5 m

Industria 2600

kleur

grijs verzinkt

Materiaal

aluminium

Toepassing

waar mogelijk vervangen door paal-toppers

verkeerswegen: soesterkwartier,
Koppel, Hooglanderveen, Hoogland
(donkerblauw)

verkeers/verblijfsgebied Leusder-
kwartier en Bergkwartier

ARMATUUR 4

Type

Philips SRS 201
9 meter mast

Kleur

grijs

materiaal

aluminium

toepassing

verkeerswegen Schothorst en Ziel-
horst, De Hoef

ARMATUUR 5

Type

Industria 2250/2551

Iris

Kleur

grijs

Materiaal

aluminium

Toepassing

waar mogelijk vervangen door paal-toppers

5 meter 2250: verkeers/verblijfsgebied Soesterkwartier, Koppel, De Hoef
verblijfsgebied Koppel

7,5 meter 2251: verkeers/verblijfsgebied Kruiskamp, Randenbroek

7,5 m 2250: verkeers/verblijfsgebied Bosgebied, Liendert, Schuilenburg, Rustenburg, Schothorst, Zielhorst, Hoogland

ARMATUUR 6

Type

Schreder Onyx

Kleur

grijs

Materiaal

aluminium

Toepassing

7,5 meter verkeerswegen Kruiskamp

9 meter Binnenring Stichtse Rotonde

ARMATUUR 7

Type

Schreder Saffier/Philips Iridium

kleur

zwart

Materiaal

stalen boogmast 9 m

Toepassing

Vathorst verkeersweg

ARMATUUR 8

Type

Vulkan Dom Leuchte

kleur

grijs-wit

Materiaal

stalen mast 7,5 m

Toepassing

Kattenbroek verkeersweg (grijs)

ARMATUUR 9

Type

paaltop model CSG
Cil. met BEGA direct 8199S

Kleur

RAL 9005

Materiaal

stalen mast

Toepassing

verkeers/verblijfsgebied binnenstad
en verkeers/verblijfsgebied Zonnehof
CSG zuid en noord

ARMATUUR 10

Type

paaltop model CSG
Cil. met BEGA indirect 8181S

Kleur

zwart RAL 9005

Materiaal

stalen mast

Toepassing

verkeerswegen Zonnehof

ARMATUUR 11

Type

paaltop model Amersfoort
Helux 570

Kleur

metallic antraciet

Materiaal

stalen mast

Toepassing

kernwinkelgebied (binnenstad)

ARMATUUR 12

Type

paaltop Philips CPS 200
4 meter

Kleur

grijs

Materiaal

aluminium

Toepassing

verblijfsgebied Kruiskamp

ARMATUUR 13

Type

paaltop met kegel
Industria 2000
4 meter

Kleur

grijs

Materiaal

aluminium

Toepassing

verblijfsgebied
overall muv. Kattenbroek, binnenstad,
Zonnehof, Koppel en Kruiskamp

ARMATUUR 14

Type

paaltop Philips CityZen

Kleur

grijs

Materiaal

aluminium

Toepassing

Spoorwegzone

ARMATUUR 15

Type

cil. paaltop 4m
Industria 2310
(model Kattenbroek)
Orisus

Kleur

zwart

Materiaal

aluminium

Toepassing

verkeers/verblijfsgebied en verblijfs-
gebied: kattenbroek

verblijfsgebied Binnenstad

ARMATUUR 16

Type

paaltop
Karels nostalgisch (GL)

Kleur

dennengroen, standgroen

Materiaal

div, mast gietijzer

Toepassing

19e eeuwse karakter Binnenstad singels en verblijfsgebied

ARMATUUR 17

Type

paaltop
Schreder Alura

Kleur

zwart

Materiaal

aluminium

Toepassing

Vathorst fietspad

ARMATUUR 18

Type

paaltop
Hogro HBN

Kleur

Zwart
aluminium paaltop RAL 9005

Materiaal

aluminium

Toepassing

Nieuwland verkeers/verblijfsgebied

ARMATUUR 19

Type

Schreder Quercus

Kleur

zwart

Materiaal

stalen mast 4,5 m

Toepassing

Vathorst verblijfsgebied

ARMATUUR 20

Type

Gevelverlichting
Kriss iGuzzini

Kleur

zwart

Materiaal

aluminium

Toepassing

Binnenstad, kernwinkelgebied

BANKEN

BANK 1

Type

metaplus MP1700

Kleur

dennengroen RAL 6009

Materiaal

staal

Toepassing

overall

1. onderstel zwart, latten bordeaux-rood, zie haven, in situaties met overwegend gebakken klinkers

2. onderstel zwart, latten blauw in situatie met overwegend grijs beton verharding

3. onderstel groen, latten groen, in groengebieden parken plantsoen

bestaande kleuren zijn andere dan bovengenoemd maar bij vervanging aanpassen aan bovenstaande

BANK 2

Type

velopa BN

Kleur

blank gelakt gebeitst

Materiaal

beton hout

Toepassing

bos-, natuurgebied, groenzone Schuilenburg en Waterwingebied

anders overgaan op bank 1

soms picknickset

BANK 3

Type

Samson Voltan

Kleur

zwart RAL 9005

Materiaal

staal

Toepassing

nieuwland en in specifieke situaties

BANK 4

Type

Gardelux Poseidon 180

Kleur

dennengroen RAL 6009

Materiaal

gietijzer/hout

Toepassing

plantsoen

BANK 5

Type

Gardelux Gaia

Kleur

dennengroen RAL 6009

Materiaal

gietijzer-hout

Toepassing

Park Randenbroek

PALEN

PAAL 1

Type
velopa traffic

Kleur
zwart of rood

Materiaal
metaal

Toepassing
op beeldbepalende locaties

PAAL 2

Type

Samson Lamda

Kleur

zwart

Materiaal

gietijzer

Toepassing

binnenstad

PAAL 3

Type

velopa VAP

Kleur

hout of zwart

Materiaal

hout of kunststof

Toepassing

alleen in woonstraten niet op beeldbepalende locaties.

alleen toepassen in combinatie met parkeren

in beschermd stadsgezicht en binnenstad: hout

PAAL 4

Type

verwo Alphen/velopa Julich

Kleur

hardsteenkleurig

Materiaal

beton

Toepassing

uitsluitend binnenstad

PAAL 5

Type

verwo woerden

Kleur

geel/rood

zwart

Materiaal

beton

Toepassing

alleen in schoolzones: rood/geel

zwart in kattenbroek

AFVALBAKKEN

BAK 1

Type

Bammens Capitole

Kleur

standaard

bak staalblauw RAL 5011

staander verzinkt of antraciet RAL 7016

Materiaal

metaal

Toepassing

dennengroen RAL 6009

Binnenstad

Park Schothorst en Valleikanaal

Zwart (beugel + bak)

RAL 9005 bushaltes OV vathorst

antraciet RAL 7016 eemkades

geel bij hondenuitlaatplaats

BAK 2

Type

Samson Bunn

Kleur

zwart RAL 9005

Materiaal

staal

Toepassing

Nieuwland

BAK 3

Type

blikvanger A
daanen BV

Kleur

zwart

Materiaal

staal

Toepassing

langs fietsroutes in parken

BAK 4

Type
binnenstadbak

Kleur
antraciet grijs

Materiaal
gietijzer

Toepassing
binnenstad

RECLAME

RECLAME 1

Type

vrije plakplaats
amersfoortse plakzuil

Kleur

blank

Materiaal

staal RVS

Toepassing

op vijf zichtbare centrale plekken,
waar veel mensen komen

RECLAME 2

Type

ABRI met reclamepaneel

VIACOM

2-zijdig vrijstaande verlichte affiche-
bak

Kleur

staalblauw RAL 5011

Materiaal

staal en glas

Toepassing

bushaltes

RECLAME 3

Type

lichtbak aan mast

Kleur

blank aluminium

Materiaal

aluminium

Toepassing

aan lantaarnpalen langs hoofdontsluitingswegen (muv. Stichtse rotonde)

en bij winkelcentra

volgens uitgangspunten nota KOR, passen in contract met exploitant

RECLAME 4

Type

affichebord, sandwichmodel, vervanger van het driehoeksbord

Kleur

RAL 9007

Materiaal

kunststof

Toepassing

aan voet lantaarnpalen, 0.75 boven maaiveld

RECLAME 5

Type

MUPI

Kleur

lichtgrijs

Materiaal

alumnium

Toepassing

middenberm Hogeweg, volgens contract met VIACOM

BOOMBENODIGDHEDEN

BOOMBENODIGDHEID 1

Type

boompaal

Kleur

hout

Materiaal

hout

Toepassing

bij jonge bomen

BOOMBENODIGDHEID 2

Type

boombescherming

Hitme

Samson of metaplus

Kleur

zwart of donkergroen ral 6009

Materiaal

staal

Toepassing

in parkeersituaties

ter voorkoming van beschadiging

bomen

BOOMBENODIGDHEID 3

Type

boomrooster
Buderus, samson

Kleur

roest

Materiaal

gietijzer

Toepassing

binnenstad
veel belopen trottoirs

zo weining mogelijk toepassen ivm
bomen die eruit groeien

BOOMBENODIGDHEID 4

Type

boomrooster
velopa area

Kleur

metaalgrijs

Materiaal

staal verzinkt

Toepassing

CSG

HEKKEN

HEK 1

Type

dubbele staafmat
metaplug of JP montage

Kleur

zwart

Materiaal

staal

Toepassing

afscheiding en blokkade bij heg

HEK 2

Type
radkeerder

Kleur
groen

Materiaal
staal

Toepassing
singel
wielminalaan

HEK 3

Type
ouderwets

Kleur
groen

Materiaal
staal

Toepassing
binnenstad singel

HEK 4

Type
geleidehekje

Kleur
groen

Materiaal
staal

Toepassing
overall, ter bescherming van gazons

HEK 5

Type

uitstroomhek bij scholen

Kleur

zilvergrijs

Materiaal

staal

Toepassing

in situaties bij scholen ouder dan
jaren 60

FIETSKLEM

KLEM 1

Type

Velopa tulip

Kleur

zwart

Materiaal

staal

Toepassing

overall

KLEM 2

Type

Samson Support

Kleur

antracietgrijs

Materiaal

Gietijzer met poedercoating

Toepassing

binnenstad, kernwinkelgebied

BORDEN

BORD 1

Type
straatnaambord

Kleur
blauw wit

Materiaal
staal

Toepassing
overal

BORD 2

Type

straatnaambord Kattenbroek

Kleur

groen wit

Materiaal

staal

Toepassing

in Kattenbroek

BORD 3

Type

ANWB wegwijzer met sophietje

Kleur

zwart RAL 9005 met zilveren letters

Materiaal

staal

Toepassing

op kruispunten

BORD 4

Type

informatiebord bruin

Kleur

bruin met witte letters

Materiaal

hout

Toepassing

in natuurgebieden

BORD 5

Type

verwijlsbord

Kleur

blauw met witte letters

Materiaal

staal

Toepassing

langs wegen

BEPLANTING

BOMEN

Hoofdinfrastructuur

- bomen 1e grootte (hoger dan 13 meter)
 - inlandse bomen (varieteiten mogelijk)
 - voorkeur voor hardhout met een lange levensduur
- bijv.: eik, beuk, els, es, linde en iep.
evt. kastanje, tulpenboom en plataan.

Woonstraten en blok-, buurt- en wijkgroen

- gehele sortiment (1e, 2e en 3e grootte)
- muv woonstraten bergkwartier

Woonstraten Bergkwartier

- geen 3e grootte als laanbeplanting
- bosbomen (eik, beuk en esdoorn evt. berk, pseudoacacia, haagbeuk)

Na-oorlogse wijken

- bloeiende bomen
- soorten- en kleurrijk

Ecologische zone's

- inlandse soorten

Aandachtspunten

- geen vlakwortelende bomen in verharding (wilg, populier, accacia)
- de grondsoort bepaalt mede de keuze van de inlandse boom.
- breukgevoeligheid van de boom voor sterke wind
- zoutgevoeligheid
- bevattelijk voor ziekten en plagen
- overlast vruchten en noten

PLANTSOEN

Bergkwartier

- beperkt sortiment
- bossoorten: rhodondendron, taxus, hulst en bosplantsoen

Leusder- en Vermeerkwartier

- alleen rhodondendron

Groengordel soesterkwartier

- bloeiende heesters

Randenbroek

- bosplantsoen langs beken
- geschoren hagen

Koppel Kruiskamp

- heestervakken
- geschoren hagen

Schuilenburg, liendert en Schothorst-zuid

- meer openheid en doorzicht
- heestervakken los in de ruimte (clumps), meer bloeiende en groenblijvende soorten

- soms geschoren hagen

Rustenburg

- landschappelijke beplanting

Schothorst-noord en Zielhorst

- houtwallen
- landschappelijke beplantingen

Hoogland, Hooglanderveen

- dorpse beplanting

Isselt

- hagen (esdoorn)

De Hoef en Calveen

- heesters in bermen

Pareltjes

- seizoensbeplanting
- rozenperken
- hagen
- natuur: moeras, heide
- rhodondendron
- tuinen

Het deel over toepassing gaat over waar je welk materiaal toepast. Dus als je weet waar je iets moet doen biedt dit boek uitkomst over de toe te passen materialen. Dit is per wijk. De beschrijving op straatniveau vindt je in deel B van de nota openbare ruimte

WOONWIJKEN

BEDRIJVENTERREINEN

STADS EN WIJKPARKEN

HOOFDINFRASTRUCTUUR

BINNENSTAD EN STATIONS-
PLEIN

BUITENGEBIED

TOEPASSING

WOONWIJKEN

	verharding: 1,2,5,7,8,9.
	verlichting: 1,3,4,5,6,7,8, 12,13,14,15,17,18,19
	meubilering: 1,3
	palen: 1,2,4
	afvalbakken: 1,2
	reclame:
	boom: 1,2
	hekken: 1,2
	fietsklem: 1,2
	borden: 1,2

BEDRIJVENTERREINEN

	verharding: 1,2,7,8,9
	verlichting: 4
	meubilering: 1
	palen: 1,2
	afvalbakken: 1
	reclame: 2,3,4
	boom: 1,2
	hekken: 1,2
	fietsklem: 1,2
	borden: 1

STADS EN WIJKPARKEN

	verharding: 1,2,5,(6),7
	verlichting: 1,5
	meubilering: 1,2,5
	palen: 1,2
	afvalbakken: 1,3
	reclame:
	boom: 1,2
	hekken: 1,2
	fietsklem: 1,2
	borden: 3?

HOOFDINFRA-STRUCTUUR

	verharding: 1,2,3,4
	verlichting: 1,3,4,6
	meubilering: 1
	palen: 1,2
	afvalbakken: 1
	reclame: 2,3,4
	boom: 1,2
	hekken: 1,2
	fietsklem: 1,2
	borden: 1,3

BINNENSTAD EN STATIONSPLEIN

	verharding: 1,6,7,9,10,11
	verlichting: 2,9,11,15,16,20
	meubilering: 1,4
	palen: 3
	afvalbakken: 4
	reclame: 1,2
	boom: 1,2,3
	hekken:
	fietsklem: 3
	borden: 1,3

BUITENGEBIED

	verharding: 1,2,3,8
	verlichting:
	meubilering: 2
	palen: 2
	afvalbakken: 1,3
	reclame:
	boom: 1,2
	hekken:
	fietsklem:
	borden: 1